

СОВЕТ
НОВОКЫРЛАЙСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Центральная, д. 3, с.Новый Кырлай,
Арский муниципальный район, 422035

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА КЫРЛАЙ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Үзәк урам, 3 йорт, Яна Кырлай авылы,
Арча муниципаль районы, 422035

Тел. (84366)56-7-32, факс (84366)56-7-34. E-mail: Nkrl.Ars@tatar.ru

**Яна Кырлай авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

« 24 » октябрь 2022 ел

№ 60

**Яна Кырлай авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне
раслау хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Арча муниципаль районы «Яна Кырлай авыл жирлеге» Уставы нигезендә, Яна Кырлай авыл Советы карар бирде:

1. Яна Кырлай авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Яна Кырлай авыл жирлеге башлыгы

Г.Г.Сәфәров

Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрән башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 статья. Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл җирлеге уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Җирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

2 статья. Депутатның вәкаләтләре чоры

1. Депутатның вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрактан тыш, яңа чакырылыш Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре чоры «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл җирлеге Уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату

1. Депутатның вәкаләтләре түбәндәге очракта вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган яисә вафат дип игълан ителү;
- 5) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;
- 6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
- 7) Россия Федерациясе гражданлыгы тукталу яки Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданының аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданлыгы тукталу, Россия

Федерациясе гражданының яки, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокуклы чит ил гражданының чит ил гражданылыгы (подданлыгы) булу яки яшәүгә рөхсәт яисә чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документы булу;

8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алыну;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби яисә аны алмаштыра торган хезмәткә чакырылу;

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

2. Яңа Кырлай авыл жирлегә Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы сессияләре арасында барлыкка килгән очракта - мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү Яңа Кырлай авыл жирлегә Советына әлегә гариза кергән көн була.

4 статья. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат аның шәхесен һәм Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы депутаты вәкаләтләрен раслаучы төп документка, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында аның тарафыннан файдаланыла торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвирламасы Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы карары белән раслана.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлегә Уставында билгеләнгән очраклардан тыш, үз депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт бурычларын үтәү белән бергә алып бара.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлегә формалары:

а) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы утырышларында катнашу;

б) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы карарлары проектларын Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы каравына кертү;

г) депутат таләбен кертү;

д) депутат мөрәжәгатен жибәрү;

е) дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуның ачыкланган очраklarын кичекмәстән кисәтү чараларын күрүне таләп итеп мөрәжәгать итү;

з) сайлаучылар белән эш;

и) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территорияль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлегә шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлегә Уставында, Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка формаларда да гамәлгә ашырыла ала.

7 статья. Депутатның Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы утырышларында шәхсән үзе катнаша.

2. Депутатка Яңа Кырлай авыл жирлегә Советының утырышлар уздыру вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр ителә, шулай ук әлегә мәсьәләләр буенча Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы регламенты нигезендә барлык кирәкле материалларны ала.

Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы рәисенә хәбәр итә.

3. Депутат түбәндәгеләргә хокуклы:

1) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советында комиссияләргә һәм тиешле вазыйфаларга сайланьрга;

2) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советында карау өчен сораулар бирергә;

3) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы тарафыннан төзелә торган органнар һәм Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләнгән, килештерелә торган) вазыйфаи затлар кандидатуралары мәсьәләләре буенча фикер әйтергә;

4) хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә Яңа Кырлай авыл жирлегә Советына хокукый актлар проектларын кертергә;

5) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы утырышларында көн тәртибе, карау тәртибе һәм тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә, карарлар проектларына һәм башка актларга төзәтмәләр кертергә;

6) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы утырышында Яңа Кырлай авыл жирлегенә чираттан тыш хисабын яисә Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы карамагындагы вазыйфаи зат мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы утырышларында гражданнарның, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия мөрәжәгатьләрен игълан итергә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы утырышлары беркетмәләренә эчтәлегә белән танышырга.

4. Яңа Кырлай авыл жирлегә Советы утырышында депутат әйткән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Яңа Кырлай авыл жирлегә Советының тиешле комиссиясе тарафыннан

карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның Яңа Кырлай авыл җирлеге Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы комиссияләренә эшендә шәхсән катнаша, ул шуларның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәшмә тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре күрсәтмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре күрсәтмәләрен үз компетенцияләре чикләрендә үтәргә тиеш.

2. Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы яисә аның комиссияләре күрсәтмәләре буенча депутат муниципаль берәмлек чикләрендә урнашкан җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, оештыру-хокукый һәм милек формаларына карамастан, оешмалар тарафыннан Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы карарларының үтәлешен тикшерүләрдә катнаша.

3. Әлеге күрсәтмәләренә үтәлеше нәтижәләре турында депутат Яңа Кырлай авыл җирлеге Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 статья. Депутат таләбе

1. Депутат депутат таләбе белән үз компетенцияләренә керә торган мәсьәләләр буенча Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы утырышларында җирле үзидарә органнарына, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы төзи яисә сайлый торган башка органнар җитәкчеләренә, Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл җирлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр җитәкчеләренә мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе - депутат мөрәҗәгәте, ул Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы карары буенча депутат таләбе буларак таныла. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы регламентында билгеләнгән тәртиптә Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы утырышында игълан ителә.

3. Депутат таләбе җибәрелгән җирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение җитәкчесе Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы билгеләгән көннән алып 15 көннән дә соңга калмыйча аңа язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Җавап орган җитәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение җитәкчесе, аңа депутат таләбе җибәрелгән яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имза салынырга тиеш.

4. Таләп инициаторы таләптә куелган мәсьәләләргә карауда турыдан-туры катнашырга
хокуклы.
Аларны карау көне турында таләп инициаторына алдан ук, әмма мәсьәләгә карау

көнөнә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы җирле үзидарә органына, җирле үзидарә органының вазыйфай затына, муниципаль предприятие яисә учреждение җитәкчесенә Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы билгеләгән срокта депутат таләбе буенча кабул ителгән карарны үтәү турында язма җавап тапшырырга хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәжәгате

1. Депутат мөрәжәгате булып үз компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутатның дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфай затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение җитәкчеләренә, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан иҗтимагый берләшмәләргә, депутат эшчәнлегенә бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язма рәвештә мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә җибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә иҗтимагый берләшмәләренә депутат мөрәжәгатен каравы гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә җавап мөрәжәгәткә җавап җибәргән вазыйфай зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара хезмәттәшлеге

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар мөрәжәгатен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук аена кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат очрашулар вакытында алар белән, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша сайлаучыларга үз эшчәнлеге турында хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү чараларын күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дәрәҗәсиз чышарга ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

жәмәгәтчелек фикерен өйрәнә һәм, кирәк булганда, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә, исемлеген һәм бирү тәртибен Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы билгели.

Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатларның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы депутаты уртак эшчәнлек өчен төзелә торган һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерә торган депутат фракциясе яисә төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеген тәртибкә Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара хезмәттәшлеге

1. Депутат Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итә торган тулы хокукка ия.

2. Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы депутаты сайлау округындагы эше, Яңа Кырлай авыл җирлеге Советының, аның органнарының карарлары һәм йөкләмәләре үтәләше турында хәбәрне тыңларга хокуклы.

3. Җирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәмне күрсәтәләр, җирле үзидарә органнары эшчәнлегенә турында депутатка мәгълүмат бирәләр, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләккә органнары эшчәнлегенә турында, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләккә органнары эшенең барышы турында, иҗтимагый фикерне өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул ителүгә хокукы

Үз эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча депутат Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл җирлеге территориясендә җирле үзидарә органнары, предприятиеләр, оешмалар, муниципаль милек учреждениеләре вазыйфаи затлары тарафыннан чираттан тыш кабул ителү хокукыннан файдалана

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат җирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан аның закон белән саклана торган яшерен эшчәнлегенә белән бәйле булмаган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат түбәндәгеләргә бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, авыл җирлеге Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итәргә;

3) даими рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргә;

4) гражданның, оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә оешмаларның, иҗтимагый берләшмәләрен, дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә

органнарының мөрәжәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга җаваплар бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына кимендә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрен үтәргә;

7) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны, бурычларны үтәргә;

8) эхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) дәүләт серен һәм закон белән саклана торган башка серне сакларга, шулай ук шәхси тормышка кагыла торган белешмәләрен, гражданның абруен һәм абруен, депутатның вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган гражданның абруен һәм абруен абруен фаш итми торган белешмәләрен сакларга;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килә торган елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзенә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрен, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрен гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат аңа федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, авыл җирлеге уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутат түбәндәгеләргә хокукы түгел:

1) шәхсэн яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шөгыйльләнергә;

2) коммерциячел яисә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очрактан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында, күчмәсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләрен башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә куючы (акционер)

тарафыннан оешманы гамэлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамэлгә ашыру тәртибен яисә идарә тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр);

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренә башка органнары составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләренә гамэлгә ашыручы депутат граждан административ яисә жинаять эше буенча яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллек очраklarыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат әхлагы

1. Депутат закон, әхлак һәм мораль нормаларны төгәл үтәргә тиеш:

1) Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы утырышларында билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә;

2) башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә керүче гражданнырга карата ихтирамсызлык һәм игътибарсызлык күрсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үзенә мәгълүм булган белешмәләренә, әгәр бу белешмәләр дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итсәләр, фаш итмәскә һәм кулланмаска;

4) җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсэн яисә якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләренә хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданны эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив үтәүдә шик тудырырлык гамәлләрдән, гаризалардан, гамәлләрдән тыелып торырга, шулай ук аның Арча муниципаль районының Яңа Кырлай авыл җирлеге абруена яки абруена зыян китерә алырлык конфликтлы хәлләрдән котылырга;

6) үз бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килгәндә - бу хакта Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы карары белән расланган тәртиптә Яңа Кырлай авыл җирлеге Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә;

7) Яңа Кырлай авыл җирлеге Советы билгеләгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат әхлагы бозылган очракта, Яңа Кырлай авыл жирлеге Советы күрсәтмәсе буенча депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлеге законнары, Яңа Кырлай авыл жирлеге Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларын жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арестлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, шулай ук алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, хат алышу өчен оператив-эзләү чаралары үткәргәндә, депутат хокукларын гарантияләү, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, алар кулланган элемент чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң, әйтелгән фикерләре, позициясе өчен жинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан ачыктан-ачык хурлауларга, яла яуга яисә федераль законда каралган башка хокук бозуларга жибәрелгән очракларга кагылмый.